

TUR 5, ÖRLEN RUNT

46 km

www.skaraborgsleder.se

14 mars, 2013

Välkommen på en tur runt sjön Örlen. Leden passerar gamla bybildningar, modern stadsbebyggelse, fina vyer och kommunens äldsta gods, Åreberg. Det finns trevliga ställen att rasta på, bl a Örlenbadets Pizzeria vid Gamla Örlenbadet. Örlen Runt är en populär cykeltur bland Tibrobor och erbjuder en stor flexibilitet genom många alternativa vägval.

CYKELLEDEN

Startpunkt: Turen utgår från Järnvägsparken i Tibro tätort. Se start i kartorna. Parkeringen vid Ransbergs kyrka är en alternativ startpunkt om du t ex vill korta ned turen något.

Logistik: Huvudleden visas som heldragen linje i kartorna. Sträckan från Järnvägsparken till vägskalet vid Anderstorp är 3,7 km t/r. Den stora rundslungan är drygt 38 km lång och avstickaren till Stora Höghult ger ytterligare 4,2 km t/r. Totalt får sträckan en längd på 46 km. Vidare får du lägga på 1,5 km t/r om du besöker Gamla Örlenbadet.

Huvudleden mellan Järnvägsparken i Tibro och några kilometer öster om Fagersanna följer Västgötaleden som har röda skyltar i vägdelningar. I övrigt är turen oskyltad.

De streckade linjerna i stora kartan är alternativa vägval som skapar kortare slingor som kan kombineras för att ge variation och lämplig längd på turen. Se separat logistikarta för tur 5.

Svårighetsgrad: Medel. Stora delar av turen går i en flack terräng, med undantag för sträckan förbi Rankås och trakten kring Höghults by. Avstickaren till Höghult höjer svårighetsgraden något. Leden följer till övervägande del grusvägar.

Tips: På www.skaraborgsleder.se under respektive tur finns en PDF med en karta som visar hur turen går genom Tibro tätort. Denna och annat lämpligt material finns även på Informationscentralen.

VIKTIGA TELEFONNUMMER

- Informationscentralen i Kommunhuset, tel 0504-181 01, Centrumgatan 17, Tibro
- Nödsituation, tel 112
- Vårdcentralen, tel 0504-403 00

SERVICE

A. Informationscentralen i Kommunhuset: Centrumgatan 17, tel 0504-181 01, www.tibro.se

B. Bangatan: (parkering)

C. Vandrarhemmet Tärnan: Breviksv. 2, tel 0504-148 64, 0708-82 59 41, www.vandrarhemmettarnan.se

D. Ransbergs kyrka (parkering)

E. Tibro Kanotklubb: tel 070-27 27 404, www.tibrokk.nu (uthyrning av kanoter)

F. Gamla Örlenbadet: (parkering, badplats, WC, omklädningsrum och dusch, samt kiosk med pizzeria, tel 0504-220 20)

G. Örlenbadets Familjecamping: tel 0504-222 55 (badplats och WC tillgängliga för allmänheten)

H. Tempo: Bjurbacksvägen 58, Fagersanna, tel 0504-201 28, www.tempo.se (livsmedel)

LEDBESKRIVNING

1. Ransbergs kyrka har byggts i etapper. Äldsta delen är koret från 1200-talet. Om kyrkan är öppen bör du ta en titt på det vackra korfönstret skapat av Harald Lindberg, takmålningarna (som kopierats från ett tidigare 1700-tals tak), predikstolen från 1600-talet, krucifix från 1200-talet, samt altare och dopfont av modernare snitt. Den spånklädda klockstapeln byggdes 1667.

2. Prästberget är trädens och blomornas berg. Här finns ett femtontal olika trädslag och över hundra olika gräs och blommor. Här finns även spår efter hasselmus som trivs i halvöppna marker med mycket buskar och lövträd. På östra sidan finns ett gammalt **gruvschakt** som härstammar från provbrytning av malm år 1725. Malmen innehöll dock för lite järn för en lönsam brytning. Under "Vandring", "Alfabetisk lista" på www.skaraborgsleder.se finns en PDF med karta om du vill utforska Prästberget närmare. Dessutom kan

du fika och bada vid Gamla Örlenbadet och även hyra kanot.

3. Fagersanna tillhör en av kommunens äldsta bybildningar. Den nämns i skrift redan på 1400-talet. Byn bestod ursprungligen av tre gårdar varav ett klosterhemman. Namnet Fagersanna sägs betyda "den vackra sanden" (fagra sanna). Ta en titt in i **Strandstaden**, invigd i augusti 1990. Där ortens gamla ångsåg låg finns nu ett konstverk av Jan-Olof Hilmersson som minner om platsens tidigare användning.

4. Höghults by. Sväng av vid skylten "Höghult 2". Platsen ligger på en högt belägen ås. Välj en klar dag för avstickaren då utsikten är vidunderlig. Höghult bestod ursprungligen av två byar, Lilla och Stora Höghult. Radbyn är väl bevarad med spår av en svunnen tid med gamla fågator, odlingsrösen, stenmurar och hamlade träd. Byn är idag en sista rest av ett småskaligt jordbruk i skogsbygd.

5. Vid Tögmossen rekommenderar vi att du stiger av cykeln någon minut. Haglandskap med betande kor bland stenar och odlingsrösen har blivit en alltmer sällsynt lantmiljö. Man tror att stenrösen fungerar som värme magasin för åkerjorden.

6. Brännhult med anor från 1600-talet är Ransbergs hembygds gård. Gården har två mangårdsbyggnader mycket tätt ihop. Detta kommer sig av ett arvsskifte på 1840-talet. Sedan 1972 ägs gården av hembygdsföreningen som restaurerar och bevarar miljön. Torpet Fredriksberg har på senare tid flyttats hit från Noloset.

7. Åreberg är en av de äldsta omtalade gårdarna i Skaraborg. Egen domen finns omnämnd redan på 1200-talet. I början av 1700-talet ägdes gården av Johan Fägerwall, som, likt många andra svenska godsägare vid denna tid, utvecklade gården till en bruksherrgård. Tack vare sitt läge vid Tidan kunde man utnyttja vattenkraften för de olika verksamheterna vid bruket. Stångjärnsmedjan med sitt hammarverk blev den första i raden av anläggningar. Genom åren har här funnits bränneri, kvarn, såg, oljeslageri och benstamp. Så sent som 1913 byggdes ett kraftverk som än idag levererar elström till Tibro.

